

Tekući račun

Objavljeno: 1.2.2015. Ažurirano: 30.8.2019.

Tekući račun je transakcijski račun koji banka otvara na zahtjev potrošača u svrhu primanja redovitih ili povremenih uplata i obavljanja isplata u granicama raspoloživih sredstava na računu. Pritom se u raspoloživa sredstva uključuje i iznos okvirnoga kredita (prešutnog ili dopuštenog prekoračenja – minusa po računu).

Tekući račun otvara se zaključenjem odgovarajućeg ugovora. Ugovor na temelju kojeg se otvara tekući račun zaključuje se na neodređeno vrijeme. Vaša sredstva na tekućem računu smatraju se depozitom po viđenju i uključena su u sustav osiguranja depozita do zakonom utvrđenog iznosa. Po zaključenju ugovora o tekućem računu dobivate karticu tekućeg računa koja je obvezni platni instrument i koja vam omogućuje jednostavno raspolaganje sredstvima na vašem tekućem računu, pa je stoga važno voditi računa o njezinoj sigurnosti. Kreditne institucije osiguravaju različite funkcionalnosti koje su povezane s karticom tekućeg računa. Tako, uz neizostavno podizanje i uplatu gotovine na bankomatima i plaćanje preko POS uređaja, kreditne institucije nude i funkcionalnost beskontaktnog plaćanja.

Dopušteno prekoračenje

Ako na tekućem računu ostvarujete redovite priljeve, kreditna institucija može vam odobriti okvirni kredit odnosno dopušteno prekoračenje po računu (dopušteni minus po računu). Ako vam je odobreno korištenje dopuštenog prekoračenja, vaš iznos raspoloživih sredstava se, uz vlastita sredstva, uvećava za iznos dopuštenog prekoračenja.

Iznos dopuštenog prekoračenja najčešće ovisi o visini redovitih primanja, a odobrava se bez dodatnih procedura i instrumenata osiguranja na temelju ugovora o tekućem računu sklopljenog u pisanom obliku. Stoga je i visina kamatne stope koja se plaća na njegovo korištenje vrlo često među najvišim kamatnim stopama koje se primjenjuju na kredite odobrene potrošačima, pa se dopuštenim prekoračenjem ne bi trebalo koristiti kao dugoročnim izvorom financiranja vaših potreba.

Ako vam je uz tekući račun odobreno dopušteno prekoračenje, tada će vam kreditna institucija na ugovoreni način osigurati redovito informiranje o stanju i prometu po vašem računu.

Smanjenje/ukidanje dopuštenog prekoračenja

U slučaju neurednog poslovanja ili smanjenog priljeva sredstava na tekući račun, kreditna institucija ima pravo smanjiti vam ili ukinuti iznos dopuštenog prekoračenja, ali vas o tome mora izvijestiti najmanje 30 dana prije dana efektivnog umanjenja ili ukidanja dopuštenog prekoračenja.

Ako vam je kreditna institucija smanjila ili ukinula dopušteno prekoračenje, a prije toga nije protiv vas pokrenula postupak prisilne naplate, tada vam je kreditna institucija dužna omogućiti obročnu otplatu iznosa za koji je prethodno dopušteno prekoračenje umanjeno ili iznosa ukinutog prethodno dopuštenog prekoračenja. U takvim slučajevima nije potreban vaš poseban zahtjev, a obročna otplata osigurava se bez dodatnih troškova i minimalno na 12 mjeseci i s kamatnom stopom koja je važeća za dopušteno prekoračenje po tekućem računu.

Ako vam navedena otplata umanjena ili ukinutog iznosa dopuštenog prekoračenja nije omogućena,

niste obvezni prihvatiti konkretno smanjenje odnosno ukidanje odobrenog prekoračenja po tekućem računu.

Prešutno (prihvaćeno) prekoračenje

Prešutno (prihvaćeno) prekoračenje jest iznos novčanih sredstava koji vam je kreditna institucija prešutno stavila na raspolaganje, a koji prelazi pozitivno stanje na računu ili iznos ugovornoga (dozvoljenog) prekoračenja.

Nedopušteno prekoračenje

Ako se svojim sredstvima i sredstvima dopuštenog prekoračenja ne koristite racionalno i oprezno, izlažete se riziku ulaska u nedopušteno prekoračenje po računu (nedopušteni minus). Učestale pojave evidentiranja većih iznosa nedopuštenog prekoračenja na računu mogu utjecati na odluku kreditne institucije da vam otkáže ugovor, što vas izlaže izvjesnim neugodnostima i dodatnim troškovima.

Vezana kupnja i prodaja u paketu

Vezana kupnja

Uz tekući račun obično se vežu i drugi bankovni proizvodi i usluge. Tako vam, primjerice, kreditne institucije, na osnovi postojećih tekućih računa, mogu ponuditi različite kredite i/ili povoljnije uvjete kreditiranja (često je riječ o stambenim kreditima). U tom slučaju primarni proizvod koji se nudi jest neki kredit, a proizvod kojim se veže taj prvi proizvod jest aktivan tekući račun, koji se postavlja kao dodatni proizvod. U ugovorima o kreditima koji su vezani uz tekući račun u kreditnoj instituciji uglavnom su sadržane odredbe iz kojih proizlazi da se, u slučaju da kao kreditni dužnik prestanete primati redovita primanja na taj račun, kamatna stopa na odobreni kredit tada povećava na visinu tržišne kamatne stope.

Napomena: Ako ste zainteresirani za neki kredit u drugoj kreditnoj instituciji u kojoj nemate otvoren tekući račun, ta vam kreditna institucija odobravanje kredita ne smije uvjetovati otvaranjem tekućeg računa u toj kreditnoj instituciji. Međutim, u takvim su situacijama uvjeti odobravanja kredita nepovoljniji u odnosu na uvjete koji se nude onima koji imaju aktivne tekuće račune u toj kreditnoj instituciji (npr. veća je kamatna stopa).

Prodaja u paketu

S tekućim računom također je povezana i prodaja proizvoda u paketu, pri čemu je ovdje primarni proizvod koji se prodaje tekući račun, a ovisno o broju drugih kupljenih proizvoda i usluga, njegova se cijena i visina dopuštenog prekoračenja smanjuju odnosno povećavaju.

Ako se namjeravate koristiti većim brojem usluga, svakako je poželjno razmotriti pakete usluga koji se nude uz tekući račun jer je pravilo da se za konkretan paket usluga plaćaju niže mjesečne naknade nego što bi se plaćalo da se tim uslugama koristi pojedinačno odnosno izvan "paketa". Međutim, pri razmatranju odluke o kupnji paketa usluge i izboru između različitih vrsta paketa usluga, važno je dobro procijeniti trebate li ili želite koristiti se svim proizvodima/uslugama koji vam stoje na raspolaganju kupnjom paketa usluga jer biste se u protivnom mogli izložiti nepotrebnim troškovima s obzirom na to da biste kroz naknadu za korištenje konkretnog paketa usluga plaćali i naknadu za proizvod/uslugu kojom se ne koristite.

Napomena: Otvaranjem tekućeg računa vrlo se često uspostavlja prvi kontakt s kreditnom institucijom, pa u slučaju da u međuvremenu pronađete neku drugu kreditnu instituciju koja ima atraktivniju i povoljniju ponudu, dobro je imati na umu da je prelazak u drugu kreditnu instituciju teži ako imate ugovoren tekući račun zajedno s paketom usluga.